

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan (III) kokous 6/2020

Aika 15.10.2020, klo 13.00–16.00

Paikka etäyhteydellä

Läsnä

Puheenjohtaja Mika Leppinen
Varapuheenjohtaja Joonas Gustafsson

Koiratoiminta

Tapio Eerola, Suomen Kennelliitto ry
~~(Pauliina Lehtola)~~

Kissatoiminta

Veikko Saarela, Suomen Kissaliitto
~~(Mari Vainionpää)~~

Hevostoiminta

Martti Tala
~~(Katja Hautala)~~

Eksoottisten eläinten harrastustoiminta

Jarmo Perälä
~~(Markku Varjo)~~

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvointia koskeva tutkimus

Laura Hänninen, Helsingin yliopisto
~~(Tarja Koistinen, Luonnonvarakeskus)~~

Seura- ja harrastuseläinten pitoon liittyvä etiikka

Paula Hirsjärvi
~~(Elisa Aaltola)~~

Ruokavirasto

Sari Salminen
~~(Marjukka Anttila)~~

Käytännön eläinsuojeluvalvontatyötä tekevä viranomaisen

Maria Wahlfors, Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö
~~(Jessica Löfgren-Eriksson, Etelä-Suomen aluehallintovirasto)~~

Vapaaehtoinen eläinsuojelutyö

Maria Lindqvist, SEY Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry
~~(Laura Uotila, Eläinsuojeluliitto Animalia)~~

Käytännön eläinlääkintätyö

Marika Melamies
~~(Suvi Heinola)~~

Seura- ja harrastuseläinkauppiat

Päivi Tiitinen
~~(Harri Ahokas)~~

Kuluttajat

Timo Niemi, Kuluttajaliitto Oy
~~(Santeri Pionimäki)~~

Pysyvä asiantuntija

Tiina Pullola, maa- ja metsätalousministeriö
Saara Kupsala, eläinsuojeluasiamies

Pöytäkirja

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen 13.00. Kokous järjestäytyi, paikalla oli 11 jäsentä.
2. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin pienin muutoksin.
3. Maa- ja metsätalousministeriöstä kerrottiin, että tekeillä olevan eläinten hyvinvointilain luonnoksen sisältö pysyy hallitusohjelman mukaisena. Tietosuojasäännöksiä ja eläinten rekisteröintivelvoitteita muokataan lainsäädännön muutosten edellyttämällä tavalla. Neuvottelukunnalle on toimitettu Ruotsin SLU:n selvitykset koiran- ja kissanpidon hyvistä käytännöistä (<https://djur.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/olikaslagsdjur/hundarochkatter/nya-reglerforhundochkattagare.4.4317c7251725cbfacfb2e100.html>). Kissan luovutusikä on suositeltu nostettavaksi kahdeksasta viikosta 14:aan. Ministeriön ja Ruokaviraston yhteinen raportti eläinjalostuksesta on käännetty epävirallisesti englanniksi, ja käännöstä on kysely paljon Euroopassa (mm. eläinlääkärijärjestöt). Raportti kohahdutti Suomen Kennelliitossa, kun tutkimusyhteistyö Kennelliiton ja Helsingin yliopiston Hannes Lohen koiratutkimusryhmän kanssa joutui vastatuuleen. Suunnitteilla on jatkoselvitys, jossa pureudutaan muihin kuin koiranjalostuksen kiireisimpiin ongelmiin, kuten jalostuseläinten luonteen merkitykseen. Ruotsissa on julkaistu tieteellisen lautakunnan kannanottoja riistapuolelta, esim. elävien mäyrien käytöstä luolakoirien taipumuskokeissa ja koirien harjoittamisesta tarhatuilla riistaeläimillä (jänis, villisika, karhu, hirvi) <https://www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/nationellt-centrum-for-djurvalfard/slus-vetenskapliga-rad-for-djurskydd/yttranden/>.
4. Lemmikinottajan muistilista. Keskusteltiin ehdotetuista lisäyksistä ja viimeisteltiin kannanotto.
5. Vieraslajit, kannanotto. Varapuheenjohtaja pyysi jäseniltä kommentteja kannanottoluonnokseen EU:n vieraslajilistan lajeista. Kannanotto hyväksyttiin pienin muutoksin. Tiina Pullola kiitti nopeasta reagoinnista ja avusta ministeriölle.
6. Lemmikkien hammashoito, kannanotto. Keskusteltiin ehdotetuista lisäyksistä ja viimeisteltiin kannanotto.
7. Veikko Saarela alusti keskustelua kissojen vapaasta ulkoilusta. Neuvottelukunta päätti pyytää eläinten hyvinvointilain laatijoita kiirehtimään lakia/asetusta, jossa kielletäisiin kissan vapaana ulkoilu Suomessa, koska se ei ole turvallista kissalle itselleen. Lakiin ehdotettiin kirjattavaksi, että kissan vapaana liikkuminen luonnossa on kielletty. Poikkeuksena olisivat ainoastaan työkissat, jotka työskentelevät rekisteröidyn alkutuottajan tai hevostallin alueella, tai sen omistaja on anonut ja saanut aluehallintovirastosta erityisluvan vapaana liikkuvan työkissan pitoon. Kaikissa muissa tapauksissa kissan vapaana luonnossa liikkuminen olisi kiellettävä.

SEY:llä on käynnissä kissakampanja, jossa todetaan, ettei kissojen oikeutta ulkoiluun voi pitää arvokkaampana kuin luonnonvaraisen (saalis)eläimen elämää. SEY päivittää oman linjauksensa kissojen vapaanpitoon ja suosittelee vahvasti vain valvottua ulkoilua. Kissojen huono kohtelu ja villiintyminen on päättymätön oravanpyörä, jos vapaata ulkoilua ei saada loppumaan. Hyvinvointilain valmistelussa kissojen ulkoilu ei ollut prioriteetti, mutta asian käsittelystä on jo kymmenen vuotta ja lainsäädäntö on epäselvä tältä osin. Ruotsi uudisti viime kesänä koirien ja kissojen pitoa koskevia asetuksiaan niin, että jos kissaa pidetään ulkona, sillä on oltava mahdollisuus päästä sisälle. Keskeistä on, että kissalla on mahdollisuus lajityypillisten tarpeiden tyydyttämiseen kuten liikkumiseen, kolmiulotteisen tilan käyttämiseen ja päivittäiseen saalistuskäyttäytymisen toteuttamiseen.

Kissojen vapaata ulkoilua puolletaan vahvasti esimerkiksi Iso-Britanniassa. Missään Euroopan maassa ei tiettävästi ole lainsäädäntöä, joka kieltäisi kissojen vapaan ulkoilun. Pohdittiin linjausta siitä, millaisissa oloissa kissat voisivat vapaasti ulkoilla valvomatta. Todettiin, että harva kissanomistaja pystyy tarjoamaan kissalleen esim. saalistusleikkimahdollisuuksia sisätiloissa. Kissan näkökulmasta ulkoilusta on kissalle iloa, mutta olosuhteet tuovat riskejä ja vapaassa ulkoilussa on muita haittoja. Valjaissa ulkoilun ja sen opettamisen jo pentuna pitäisi olla itsestänselvyys, ei kurioositeetti. Koirien kohdalla kiinnipito liittyy ihmisen turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen, ei niinkään koiran hyvinvointiin, mutta kissan kohdalla tilanne on kääntynyt toisin päin: vapaana pitoa perustellaan kissan hyvinvoinnilla. Muun kuin hyvinvointilainsäädännön nojalla kategorinen kissan vapaanapitokiello olisi perusteltu, ja kaupunkiympäristössä myös kissan oma hyvinvoinnin kannalta. Neuvottelukunta muotoilee kissan omaa hyvinvointia korostavan näkökulman vapaasta ulkoilusta taajamissa.

8. Muut asiat: Neuvottelukunnan esityslistoihin päätettiin jatkossa sisällyttää ”eläinsuojeluasiamiehen terveiset” ministeriön terveisten jälkeen. Ruokavirasto on julkaissut raportin eläinlääkäreille tehdystä kissakyselystä (populaatiokissat, vapaa ulkoilu, hammasongelmat ym.). Ruokavirastossa pohditaan keinoja, joilla populaatiokissa-asiaan voitaisiin viranomaistoiminnassa tehokkaasti puuttua. SEY on julkaissut Kissa-ihminen-kissa -sanakirjan, jota voi tilata SEY:ltä.
9. Seuraava kokous pidetään 26.11. klo 13-16.
10. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.04.